

FISCALITATE
APLICAȚII, STUDII DE CAZ
ȘI TESTE GRILĂ

**EUGEN NICOLĂESCU
SORIN ADRIAN CIUPITU**

FISCALITATE
APLICAȚII, STUDII DE CAZ
ȘI TESTE GRILĂ

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2016

Colecția ȘTIINȚE ECONOMICE

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NICOLĂESCU, EUGEN

Fiscalitate : aplicații, studii de caz și teste grilă / Eugen Nicolăescu,
Sorin Adrian Ciupitu. - București : Editura Universitară, 2016
Conține bibliografie
ISBN 978-606-28-0445-9

I. Ciupitu, Sorin

336.22

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062804459

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2016
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27 / 0744 EDITOR / 07217 CARTE
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

Prefață	7
Seminarul 1.	
1.1 Modalități de calcul al impozitului pe profit	9
1.2 Amortizarea fiscală.....	18
1.3 Exemple de calcul pentru scutirea de impozit pe profitul reinvestit	21
1.4 Probleme propuse spre rezolvare.....	25
Seminarul 2.	
2.1 Modalități de calcul al impozitului pe venitul microîntreprinderilor	28
2.2 Probleme propuse spre rezolvare.....	32
Seminarul 3.	
3.1 Modalități de calcul al impozitului pe venit - Impozitul pe veniturile din salarii.....	33
3.2 Probleme propuse spre rezolvare.....	38
Seminarul 4.	
4.1 Venituri din dreptul de proprietate intelectuală	39
4.2 Venituri din crearea unor lucrări de artă monumentală	40
4.3 Venituri din cedarea folosinței bunurilor.....	41
Seminarul 5.	
5.1 Venituri din investiții.....	42

5.2 Venituri din pensii	43
5.3 Venituri agricole	45
Seminarul 6.	
6.1 Venituri din premii și jocuri de noroc.....	56
6.2 Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal	58
Seminarul 7.	
7.1 Modalități de calcul a contribuției de asigurări sociale de sănătate	60
Seminarul 8.	
8.1 Contribuțiile datorate de angajator la salariul angajatului	63
Seminarul 9.	
9.1 Modalități de calcul a TVA	69
9.2 Probleme propuse spre rezolvare.....	76
Seminarul 10.	
10.1 Accize	79
10.2 Probleme propuse spre rezolvare.....	85
Seminarul 11.	
11.1 Impozite și taxe locale	87
11.2 Probleme propuse spre rezolvare.....	91
Seminarul 12.	
12.1 Grile – Combaterea evaziunii fiscale.....	94
12.2 Infrațiuni	97
12.3 Grile – Infrațiuni privind evaziunea fiscală	100
Anexe	105
Bibliografie	126

PREFAȚĂ

*Dedic această lucrare cu toată dragostea,
fiului meu Alex, cel mai isteț și frumos copil.*

Scopul acestei lucrări este de a pune în practică, pe baza Codului fiscal, anumite situații întâlnite de agenții economici și persoanele fizice în activitatea pe care o desfășoară în viața de zi cu zi.

Lucrarea se adresează în special studenților Facultății de Finanțe, Bănci și Contabilitate, programul Contabilitate și informatică de gestiune, din Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir, studenților și profesorilor din instituțiile de învățământ cu profiluri asemănătoare, specialiștilor în domeniul fiscal, fiind utilă departamentului financiar-contabil al unei firme și, în general, studenților economiști, economiștilor, celor cu preocupări în domeniul economic, pentru înțelegerea mai bună a aplicării corecte a Codului fiscal.

Evident, lucrarea nu poate acoperi toată problematica funcționării agenților economici, dar, prin modelele de analiză prezentate, cititorul își poate forma o imagine despre motivația acțiunilor agenților economici, poate găsi baza pentru o analiză a situației concrete cercetate, în condițiile cunoașterii legităților de comportament ale firmei respective sau a persoanei fizice după caz.

Lucrarea începe cu unul dintre cele mai cunoscute impozite și anume impozitul pe profit, modul de aplicare al

acestui impozit în cazul unei persoane juridice străine, a cluburilor de noapte, a organizațiilor nonprofit și a unei societăți comerciale autohtone și continuă cu exemple de calcul pentru scutirea de impozit pe profitul reinvestit.

În următoarele aplicații au fost detaliate impozitul pe veniturile microîntreprinderilor, impozitul pe venit, contribuțiile datorate de angajator, calculul taxei pe valoarea adăugată, accize, impozite și taxe locale, grile privind combaterea evaziunii fiscale și grile privind infracțiunile.

Ultima temă și anume combaterea evaziunii fiscale este cel mai studiat domeniu din dreptul fiscal atât de tehnicieni, cât și de teoreticieni sau de jurnaliști. Evaziunea fiscală este unul din fenomenele economico - sociale complexe de maximă importanță cu care statele de astăzi se confruntă și ale cărei consecințe nedorite caută să le limiteze cât mai mult, eradicarea fiind practic imposibilă. Cel mai adesea, fraudă fiscală desemnează stricto sensu o infracțiune la lege și se distinge de evaziunea fiscală care se definește ca o utilizare abilă a posibilităților oferite de lege.

Lucrarea este rodul unei activități didactice și de cercetare a autorilor rezultată din scrierea și predarea seminariilor de *Fiscalitate*.

Cititorilor noștri, cu aleasă prietenie,

Sorin Adrian Ciupitu

SEMINARUL 1

1.1 Modalități de calcul al impozitului pe profit

1. O persoană juridică străină desfășoară activități în România obținând un profit impozabil total în valoare de 165.000 lei, din care:

- profit impozabil aferent sediului permanent: 106.000 lei;
- profit din alte surse: 59.000 lei.

Să se determine impozitul pe profit.

Rezolvare:

Observație: Persoanele juridice străine sunt obligate la plata impozitului pe profit pentru veniturile obținute în urma desfășurării activității prin intermediul unui sediu permanent în România.

**Impozitul pe profit = cota de impozit x profit impozabil aferent
pe profit unui sediu permanent în
România**

Impozit pe profit = 16% x 106.000 = 16.960 lei

2. Un agent economic realizează în anul 2016 din activitatea unui bar de noapte următoarele:

- venituri totale în valoare de 84.000 lei din care:
  - venituri din anularea cheltuielilor pentru care nu s-a acordat deducere 1.200 lei

- cheltuieli totale efectuate de agentul economic 11.350 lei din care:
    - cheltuieli cu impozitul pe profit declarat pentru anul de raportare prin Declarațiile privind obligațiile de plată la bugetul general consolidat 2.240 lei.
- Să se determine impozitul pe profit datorat de contribuabil.

Rezolvare:

Observație:

Contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte și la care impozitul datorat este mai mic de 5% din veniturile respective, sunt obligați la plata unui impozit de 5% aplicat acestor venituri realizate.

- a) Determinarea impozitului pe profit prin aplicarea cotei de 16% asupra profitului impozabil

$$\text{Profit impozabil} = \text{venituri totale} - \text{cheltuieli totale} - \text{venituri neimpozabile} + \text{cheltuieli nedeductibile}$$

$$\text{Profit impozabil} = 84.000 - 11.350 - 1.200 + 2.240 = 73.690 \text{ lei}$$

$$\text{Impozit pe profit datorat} = 73.690 \times 16\% = 11.790 \text{ lei}$$

$$\text{Impozit pe profit de plată} = 11.790 - 2.240 = 9.550 \text{ lei}$$

- b) Determinarea impozitului pe profit prin aplicarea cotei de 5% asupra veniturilor realizate din activitatea de tip club de noapte.

$$\text{Impozit pe profit} = 5\% \times 84.000 = 4.200 \text{ lei}$$

Observație: deoarece impozitul pe profit prin aplicarea cotei de 16% asupra profitului impozabil este mai mare decât impozitul pe profit obținut prin aplicarea cotei de 5% asupra veniturilor realizate, agentul economic va trebui să plătească un impozit pe profit în valoare de 9.550 lei.

3. O organizație nonprofit prezintă următoarea situație:
- donațiile și banii sau bunurile primite prin sponsorizare: 180.350 lei;
  - venituri rezultate din evenimente de strângere de fonduri cu taxă de participare: 352.400 lei;
  - contribuțiile bănești sau în natură ale membrilor și simpatizanților: 161.500 lei;
  - venituri din activități economice: 150.000 lei;
  - cheltuieli efectuate în scopul realizării de venituri impozabile: 1.000 lei.

Cursul mediu de schimb valutar este: 1 euro = 4,4093 lei.

Să se determine impozitul pe profit de plată.

Rezolvare:

Observație: Veniturile din activități economice sunt scutite de la plata impozitului pe profit până la nivelul echivalentului în lei a 15.000 euro, dar nu mai mult de 10% din veniturile totale scutite de la plata impozitului pe profit.

Venituri scutite de la plata impozitului pe profit = 180.350 + 352.400 + 161.500 = 694.250 lei

Echivalentul în lei a 15.000 euro = 4,4093 x 15.000 = 66.140 lei

Venituri neimpozabile = 10% x 694.250 = 69.425 lei

Venituri neimpozabile totale = $694.250 + 66.140 = 760.390$ lei

Profit impozabil = venituri totale – cheltuieli totale – venituri neimpozabile + cheltuieli nedeductibile

Profit impozabil = $(180.350 + 352.400 + 161.500 + 150.000) - 1.000 - 760.390 + 0 =$

$= 844.250 - 1.000 - 760.390 = 82.860$ lei

Impozit pe profit = $16\% \times 82.860 = 13.258$ lei

4. O societate comercială prezintă la sfârșitul anului 2016 următoarea situație:

- venituri din vânzarea mărfurilor: 6.950 lei;
- venituri din vânzarea produselor finite: 3.820 lei;
- venituri din vânzarea semifabricatelor: 2.150 lei;
- venituri din lucrări executate și servicii prestate: 3.200 lei;
- venituri financiare: 2.500 lei;
- venituri din anularea cheltuielilor pentru care nu s-a acordat deducere: 1.120 lei
- venituri din dividende primite de la o persoană juridică română: 400 lei;
- cheltuieli cu materii prime: 1.230 lei;
- cheltuieli cu materiale consumabile: 640 lei;
- cheltuieli privind mărfurile: 500 lei;
- cheltuieli privind energia și apa: 310 lei;
- cheltuieli cu lucrările și serviciile executate de terți: 205 lei;
- cheltuieli de protocol: 220 lei;
- cheltuieli cu personalul: 2.280 lei;
- cheltuieli de reclamă și publicitate efectuate în scopul popularizării produselor, în baza unui contract scris: 80 lei;

- cheltuieli sociale: 60 lei;
- cheltuieli cu impozitul pe profit declarat pentru anul de raportare prin Declarațiile privind obligațiile de plată la bugetul general consolidat: 175 lei;
- cheltuieli aferente veniturilor neimpozabile: 100 lei
- cheltuieli de sponsorizare: 60 lei;
- pierdere fiscală din anul 2015: 1.100 lei.

Să se determine impozitul pe profit de plată.

Rezolvare:

Profit impozabil = venituri totale – cheltuieli totale – venituri neimpozabile + cheltuieli nedeductibile

Venituri totale = 6.950 + 3.820 + 2.150 + 3.200 + 2.500 + 1.120 + 400 = 20.140 lei

Cheltuieli totale = 1.230 + 640 + 500 + 310 + 205 + 220 + 2.280 + 80 + 60 + 175 + 60 + 100 = 5.860 lei

Venituri neimpozabile = 1.120 + 400 = 1.520 lei

Cheltuieli nedeductibile totale = 175 + 100 + 60 = 335 lei

Observație: Cheltuielile de protocol se calculează în limita unei cote de 2% aplicată asupra profitului contabil la care se adaugă cheltuielile cu impozitul pe profit și cheltuielile de protocol. În cadrul cheltuielilor de protocol se includ și cheltuielile înregistrate cu taxa pe valoarea adăugată colectată potrivit prevederilor titlului VII, pentru cadourile oferite de contribuabil, cu valoare mai mare de 100 lei;

Formula de calcul va fi:

Bc cp = Vt – Ct + Cip + Cp

unde:

Bc cp = baza de calcul pentru determ. chelt. de protocol

Vt = venituri totale

Ct = cheltuieli totale

Cp = cheltuieli de protocol

Cip = cheltuieli cu impozitul pe profit

$$Bc_{cp} = 20.140 - 5.860 + 175 + 220 = 14.675 \text{ lei}$$

Cheltuieli de protocol deductibile = $2\% \times 14.675 = 294$ lei

Cheltuieli de protocol nedeductibile = 0 lei

Observație: Cheltuielile sociale au deductibilitate limitată. Ele sunt deductibile în limita unei cote de până la 5% aplicată asupra valorii cheltuielilor cu salariile personalului.

Cheltuieli sociale deductibile = $5\% \times 2.280 = 114$ lei

Cheltuieli sociale nedeductibile = 0 lei

Observație: Pierderea anuală, stabilită prin declarația de impozit pe profit, se recuperează din profiturile impozabile obținute în următorii 7 ani consecutivi. Recuperarea pierderilor se va efectua în ordinea înregistrării acestora, la fiecare termen de plată a impozitului pe profit, potrivit prevederilor legale în vigoare din anul înregistrării acestora.

Profit impozabil = $Vt - Ct - Vni + Cnd - Pf =$

$$= 20.140 - 5.860 - 1.520 + 335 - 1.100 = 11.995 \text{ lei}$$

Impozit pe profit = cota de impozit $\times$ profit impozabil

$$\text{Impozit pe profit datorat} = 16\% \times 11.995 = 1.919 \text{ lei}$$

Observație: Cheltuielile de sponsorizare se scad din impozitul pe profit datorat, dacă totalul acestor cheltuieli îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- este în limita a 5‰ din cifra de afaceri;
- nu depășește mai mult de 20% din impozitul pe profit datorat.

Observație: Cifra de afaceri = venituri din exploatare

Verificarea condițiilor:

- $5‰ \times (6.950 + 3.820 + 2.150 + 3.200) = 5‰ \times 16.120 = 81$ lei
- $20\% \times 1.919 = 384$ lei

Având în vedere cele două condiții, cheltuielile de sponsorizare care se scad din impozitul pe profit datorat sunt în sumă de 60 lei.

Impozit pe profit de plată = $1.919 - 60 - 175 = 1.684$ lei

5. La sfârșitul anului 2016, o societate comercială prezintă următoarea situație:

- venituri totale: 6.500 lei din care:
  - diferențe favorabile de valoare a titlurilor de participare: 500 lei
  - dividende primite de la o persoană juridică română: 300 lei;
  - venituri din recuperarea cheltuielilor nedeductibile: 350 lei;
  - venituri din anularea provizioanelor pentru care nu s-a acordat deducere: 500 lei
- cheltuieli totale: 2.900 lei din care:
  - cheltuieli cu impozitul pe profit declarat pentru anul de raportare prin Declarațiile privind obligațiile de plată la bugetul general consolidat: 250 lei;
  - cheltuieli aferente veniturilor neimpozabile: 300 lei.

Se mai cunosc următoarele informații:

- capital social subscris și vărsat: 800 lei;
- rezerva legală constituită în anii precedenți: 35 lei;
- societatea hotărăște repartizarea la fondul de rezervă legală a sumei de 125 lei.

Să se determine impozitul pe profit de plată.

Rezolvare:

Observație: Rezerva legală este deductibilă în limita unei cote de 5% aplicată asupra profitului contabil, înainte de determinarea impozitului pe profit, din care se scad veniturile neimpozabile și se adaugă cheltuielile aferente acestor venituri neimpozabile, până ce aceasta va atinge a cincea parte din capitalul social subscris și vărsat sau din patrimoniu, după caz, potrivit legilor de organizare și funcționare.

Rezerva legală deductibilă = 5% x (venituri totale – cheltuieli totale – venituri neimpozabile + cheltuieli aferente veniturilor neimpozabile)

Rez. leg. ded. = 5% x (6.500 – 2.900 – 1.650 + 550) = 125 lei

Rezerva legală maximă = 20% x Capital social subscris și vărsat = 20% x 800 = 160 lei

Societatea va deduce fiscal suma de 125 lei.

Rezerva legală nedeductibilă = 125 – 125 = 0 lei

Profit impozabil = $V_t - C_t - V_{ni} + C_{nd} - \text{Rez. leg. ded.}$

Profit impozabil = 6.500 – 2.900 – 1.650 + 550 – 125 = 2.375 lei

Impozit pe profit = cota de impozit x profit impozabil

Impozit pe profit datorat = $16\% \times 2.375 = 380$ lei

Impozit pe profit de plată = $380 - 250 = 130$ lei

6. Se cunosc următoarele informații despre o societate comercială:

- capital împrumutat la începutul anului: 4.800 lei;
- capital împrumutat la sfârșitul anului: 6.000 lei;
- capital propriu la începutul anului: 1.400 lei;
- capital propriu la sfârșitul anului: 1.742 lei
- cheltuieli cu dobânda: 500 lei (dobânzile sunt aferente împrumuturilor obținute de la alte entități, altele decât bănci internaționale de dezvoltare și organizații similare, instituții de credit române sau străine, instituții financiare nebankare, persoane juridice care acordă credite potrivit legii sau împrumuturi obținute în baza obligațiunilor admise la tranzacționarea pe piața reglementată).

Stabiliți dacă cheltuielile cu dobânda sunt deductibile fiscal.

Rezolvare:

$$GIC = \frac{\frac{CI_0 + CI_1}{2}}{\frac{CP_0 + CP_1}{2}}$$

unde:

GIC = grad de îndatorare a capitalului;

CI_0 = capital împrumutat la începutul anului;

CI_1 = capital împrumutat la sfârșitul anului;

CP_0 = capital propriu la începutul anului;

CP_1 = capital propriu la sfârșitul anului

$$GIC = [(4.800 + 6.000) : 2] / [(1.400 + 1.742) : 2] = 5400/1571 = 3,43$$

Cheltuielile cu dobânda sunt integral deductibile în cazul în care gradul de îndatorare a capitalului este mai mic sau egal cu trei.

Deoarece, în cazul nostru, gradul de îndatorare a capitalului este mai mare de trei, cheltuielile cu dobânzile sunt nedeductibile.

1.2 Amortizarea fiscală

Regimul de amortizare pentru un mijloc fix amortizabil se determină conform următoarelor reguli:

- în cazul construcțiilor, se aplică metoda de amortizare liniară;
- în cazul echipamentelor tehnologice, respectiv al mașinilor, uneltelor și instalațiilor de lucru, precum și pentru computere și echipamente periferice ale acestora, contribuabilul poate opta pentru metoda de amortizare liniară, degresivă sau accelerată;
- în cazul oricărui altui mijloc fix amortizabil, contribuabilul poate opta pentru metoda de amortizare liniară sau degresivă.

În cazul metodei de amortizare liniară, amortizarea se stabilește prin aplicarea cotei de amortizare liniară la valoarea fiscală de la data intrării în patrimoniul contribuabilului a mijlocului fix amortizabil.

Amortizarea liniară anuală se calculează după formula:

$$\text{Amortizarea anuală liniară} = \text{Valoarea de intrare} \times \text{Cota de amortizare}$$

sau

$$\text{Amortizarea anuală liniară} = \frac{\text{Valoarea de intrare}}{\text{Durata de utilizare}} \times 100$$

Cota de amortizare calculându-se după formula:

$$\text{Cota de amortizare} = \frac{1}{\text{Durata de utilizare}} \times 100$$

În cazul în care mijlocul fix funcționează doar o parte a unui exercițiu financiar amortizarea se va calcula după formula:

$$Aa = \text{Val. de intrare} \times \text{Cota de amortizare} \times \frac{\text{nr. de luni de funcționare}}{12 \text{ luni}}$$

Modul de calcul al amortizării liniare

S.C. Sorina S.A. a achiziționat în luna martie 2016 un strung, pentru care se cunosc următoarele date:

1. valoarea de intrare = 19.600 lei;
2. durata normală de funcționare = 12 ani.

Cota anuală de amortizare se va calcula astfel:

$$CA(\%) = 100/12 = 8,33\%$$

$$A \text{ anuală} = 8,33\% \times 19.600 = 1.632,68 \text{ lei}$$

$$A \text{ lunară} = 1.632,68/12 = 136 \text{ lei}$$

În cazul metodei de **amortizare degresivă**, amortizarea se calculează prin multiplicarea cotelor de amortizare liniară cu unul dintre coeficienții următori:

- a) 1,5, dacă durata normală de utilizare a mijlocului fix amortizabil este între 2 și 5 ani;
- b) 2,0, dacă durata normală de utilizare a mijlocului fix amortizabil este între 6 și 10 ani;
- c) 2,5, dacă durata normală de utilizare a mijlocului fix amortizabil este mai mare de 10 ani.

Modul de calcul al amortizării degresive

Pentru un mijloc fix se dau următoarele date:

- valoarea de intrare: 270.000 lei;

- durata normală de funcționare conform catalogului: 10 ani;
- cota anuală de amortizare: 10%;
- cota anuală de amortizare degresivă: $10\% \times 2,0 = 20\%$;

Amortizarea anuală se va calcula astfel:

An	Modul de calcul	Amortizarea anuală degresivă (lei)	Valoarea rămasă (lei)
1	$270.000 \times 20\%$	54.000	216.000
2	$216.000 \times 20\%$	43.200	172.800
3	$172.800 \times 20\%$	34.560	138.240
4	$138.240 \times 20\%$	27.648	110.592
5	$110.592 \times 20\%$	22.118,4	88.473,6
6	88.473,6/5 ani	17.694,72	70.778,88
7		17.694,72	53.084,16
8		17.694,72	35.389,44
9		17.694,72	17.694,72
10		17.694,72	0

În cazul metodei de **amortizare accelerată**, amortizarea se calculează după cum urmează:

- a) pentru primul an de utilizare, amortizarea nu poate depăși 50% din valoarea fiscală de la data intrării în patrimoniul contribuabilului a mijlocului fix;
- b) pentru următorii ani de utilizare, amortizarea se calculează prin raportarea valorii rămase de amortizare a mijlocului fix la durata normală de utilizare rămasă a acestuia.

Modul de calcul al amortizării accelerate

S.C. Magic S.A. a achiziționat în luna aprilie 2016 un echipament tehnologic în valoare de 300.000 lei, durata normală de funcționare conform catalogului 5 ani.